

OPTA
Marktanalyse vaste telefonie 2011
Postbus 90420
2509 LK DEN HAAG

BTG
Heidestein 7
3971 ND Driebergen
T : (088) 353 22 00
F : (088) 353 22 17
I : www.btg.org
Rabo: 1372.80.572
kvk: V 40517284

datum 15 augustus 2011

betreft Consultatie Ontwerpbesluit Marktanalyse Vaste Telefontie 2011
(in deze reactie aangehaald als 'Marktanalyse')

nummer 020603/HS

Geachte mevrouw, heer,

Reactie BTG

Samenvatting

BTG kan zich niet vinden in de marktindeling zoals met deze Marktanalyse wordt voorgesteld.

- Het verschil tussen een enkelvoudige aansluiting en een tweevoudige aansluiting is een verrassende nouveauté van OPTA. Voor dat verschil worden zwakke of feitelijk onjuiste argumenten door OPTA aangevoerd. Omdat de voorgestelde maatregelen voor tweevoudige en meervoudige aansluitingen hetzelfde zijn, is het onderscheid tussen beide zinloos.
- Er is aantoonbaar geen verschil tussen de VoB1 markt en de VoB2 (of VoBn) markt aangezien er een groot aantal OTT dienstverleners zijn die een willekeurig aantal VoB aansluitingen kunnen leveren op elke breedband aansluiting. Bovendien levert de meerderheid van de breedband leveranciers standaard VoB2 als optie, hier heeft de Marktanalyse een onjuiste perceptie van de werkelijkheid.
- Ten onrechte worden PSTN en VoB1 als één markt beschouwd. Een groot aantal (honderdduizenden) PSTN aansluitingen kan ook in de toekomst niet worden vervangen door VoB1. PSTN werkt bij stroomuitval in de openbare energie voorziening, een eigenschap die VoB1 ontbeert. Voorbeelden zijn: alarmsystemen voor gebouwen en bejaarden, liften, etc. BTG is het volledig oneens met de conclusie van de Marktanalyse dat aansluiting en verkeer tot dezelfde markt behoren. In de zakelijke markt is dat in ieder geval onjuist, het verkeer wordt meer dan eens via meerdere aanbieders afgewikkeld. Bij consumenten heeft de breedband aanbieder een kostenvoordeel bij het aanbieden van verkeer omdat de telefoonaansluiting op de breedband router gewoonlijk door de aanbieder wordt gemonopoliseerd.

BTG stelt de volgende markten voor:

1. **VoB_n**, voor $n=1, 2, 3, \dots$. Gezien de ruim voldoende concurrentie van breedband leveranciers en OTT telefonie aanbieders is regulering overbodig. Voor de zakelijke gebruiker geldt hetzelfde voor 'VoIP Connect' achtige producten van KPN en andere aanbieders.
2. **PSTN**. Regulering zoals in de Marktanalyse voorgesteld voor 'enkelvoudige' aansluitingen
3. **ISDN2, ISDN15, ISDN20 en ISDN30**. Regulering van de aansluiting zoals voorgesteld in de Marktanalyse voor 'meervoudige' aansluitingen met het oog op het gebruik voor telefooncentrales. Geen regulering voor verkeer.

Overweging 1: OTT telefonie is een serieus alternatief

Het is jammer dat uitsluitend Skype wordt gepresenteerd als voorbeeld van OTT telefonie. Daarmee wordt OTT telefonie enigszins in de 'hobbysfeer' weggezet.

Andere, en zeker zo relevante voorbeelden zijn: 'native' sip telefonie en VoB via andere leveranciers dan de breedband leverancier. Native sip (dus sip zoals het bedoeld is op basis van het sip adres, niet een gerelateerd telefoonnummer), de telefoniestandaard van de toekomst, is per definitie OTT. Het telefoongesprek gaat bij sip direct over het openbare internet en alleen de call setup loopt via de sip centrale.

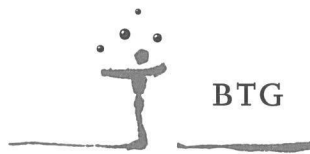
Daarnaast zijn er, anders dan de Marktanalyse meent, vele leveranciers van OTT VoB met telefoonnummer. In Nederland zijn dat bijvoorbeeld Budgetphone.nl, callvoip.nl, Belcentrale.nl, Voys.nl, speakup.nl, etc die zich richten op de kleinzakelijke markt (dus de markt van VoB2 als we de Marktanalyse volgen). Deze partijen leveren vaak 088, 0800 en 0900 nummers over VoB die kennelijk te moeilijk zijn voor de breedband leveranciers. In de USA is Vonage een bekende en grote leverancier van OTT telefonie, naast Google Voice, Ooma, en vele andere (allemaal met gratis bellen in de USA). Er is kennelijk geen groot kwaliteitsverschil tussen OTT VoB en niet-OTT (OTB, over-the-bottom?) VoB.

Anders dan in randnummer 207 wordt gemeld kan er bij OTT telefonie dus wel degelijk gebruik worden gemaakt van E.164 nummers. Dat geldt trouwens ook voor Skype en Voipbuster waar men nummers in één of meerdere landen aan een account kan hechten, ingaand en uitgaand. Skype wordt tegenwoordig aan zakelijke telefooncentrales gekoppeld.

Conclusie: de OTT voice diensten zijn wel degelijk een concurrent voor de VoB diensten in de 'package deal' van de breedband leverancier.

Overweging 2: VoB1 en VoB2 (of VoB_n) zijn geen verschillende markten

De Marktanalyse stelt dat aanbieders vrijwel alleen VoB1 aanbieden. Een kort onderzoek laat zien dat dit onjuist is. In ieder geval bij KPN internetbellen, UPC en Ziggo wordt een tweede lijn geleverd, bij Xs4All net zoveel als u wilt (en betaalt). Voor glasvezelaansluitingen geldt hetzelfde. Alle ADSL modems leveren al sinds jaar en dag ten minste twee PSTN aansluitingen dus waarom niet?

Naast de 'package deal' met de breedband leverancier is er de mogelijkheid aanvullende lijnen te bestellen bij OTT VoB aanbieders die genoemd zijn in Overweging 1. Een OTT VoB aanbieder begint natuurlijk wel vanuit een achterstand qua kostenplaatje. De breedband leveranciers hebben ervoor gezorgd dat de OTT aanbieder niet de PSTN aansluitingen op het modem kan gebruiken (de breedband leveranciers gebruiken een verbasterde vorm van sip) dus er is een nieuw kastje nodig en hij moet een aparte rekening sturen. Maar voor situaties die niet worden bediend door package deal telefonie (088, 0800, 0900nummers) is er wel degelijk een markt voor OTT aanbieders.

Conclusie: VoB1 en VoB2 (en VoBn) zijn geen verschillende markten.

Overweging 3: VoB diensten vormen concurrerende markt

In het verleden heeft het College geconstateerd dat breedband leveranciers een voldoende concurrerende markt vormen. Dan geldt ook voor de VoB diensten die ermee gekoppeld zijn, zelfs als de OTT telefonie diensten buiten beschouwing worden gelaten.

Conclusie: VoB diensten behoeven geen regulering

Overweging 4: PSTN en VoB1 vormen niet één markt

De Marktanalyse beschouwt PSTN en VoB1 kennelijk als één markt (we slaan ISDN1 maar even over als marketingproduct). BTG beschouwt dit in het geheel niet als één markt. De eigenschappen van PSTN en VoB zijn wezenlijk verschillend. Een belangrijke eigenschap van PSTN is het behoud van functionaliteit bij stroomuitval, VoB valt uit omdat de router stroom nodig heeft. Om die reden hebben alarminstallaties een PSTN aansluiting nodig. Ook het merendeel van de liften (totaal 93.000 in Nederland) hebben een telefoonaansluiting nodig die nog werkt na stroomuitval. Veel bedrijven lossen dat op door een aparte PSTN aansluiting voor elke lift om een volledige noodstroom uitrusting voor hun gehele (IP) telefooncentrale te omzeilen.

Zelfs voor veel oudere consumenten is VoB1 geen vervanging voor PSTN. Aanbieders ontraden VoB voor situaties waarin zij vrezen aansprakelijk te worden gesteld (zie onder voor het Telfort voorbeeld).

☛ **Werkt Telfort vast bellen in combinatie met mijn (persoonlijk) alarmsysteem?**

Nee, niet alle (persoonlijke) alarmsystemen werken in combinatie met Telfort vast bellen. Bij traditionele telefonie via een vaste lijn is een goede overdracht van telefonische alarmmeldingen gegarandeerd. Dit is niet het geval bij telefonie via uw internetverbinding. De mogelijkheid bestaat dat in geval van een alarmsituatie geen verbinding mogelijk is met de meldkamer. Zelfs als de telefoonverbinding via internet wel ongestoord werkt, voldoet telefonische alarmering via internet niet aan de eisen van sommige verzekeraars. Daardoor bestaat het risico dat claims worden afgewezen. Heb je een woonhuisalarm dat is aangesloten op een alarmcentrale? Of heb je een persoonlijk alarm waarmee je met één druk op de knop de meldkamer kunt laten weten dat je hulp nodig hebt? Dan adviseert Telfort om gebruik te blijven maken van traditionele vaste telefonie, waarbij telefonische alarmering in iedere situatie gegarandeerd werkt.

Conclusie: er zijn honderdduizenden PSTN aansluitingen waarvoor VoB1 geen equivalent is en ook niet zal worden. Regulering zoals voorgesteld door de Marktanalyse voor enkelvoudige aansluitingen is daarom noodzakelijk omdat KPN de enige aanbieder is.

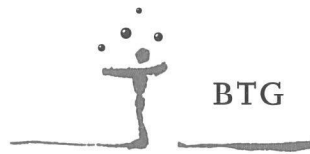
Overweging 5: ISDN2 en VoB2 vorm(d)en niet één markt

De marktanalyse stelt dat ISDN2 wordt gebruikt vanwege de vraag naar 2 lijnen. Dat is zeer de vraag. Aanvankelijk is ISDN2 gebruikt voor internet acces op één lijn en telefonie op de andere. Dat gebruik is vervallen door breedband maar overgang naar PSTN voor consumenten is vrij duur door de kosten die KPN hiervoor rekent en de heisa om een Annex B ADSL modem te vervangen door een Annex A modem.

Voor winkeliers was ISDN een kosteneffectieve manier om hun betaalterminal aan te sluiten op het D-kanaal. Twee gesprekken was meestal niet noodzakelijk (ISDN1 is pas laat aangeboden en wordt niet geadverteerd door KPN). Inmiddels worden de betaalterminals allemaal vervangen door de verplichte overgang naar de EMS chip-pas. Die overgang wordt gecombineerd met de overgang naar een IP aansluiting via het openbare internet (X.25 via het D-kanaal wordt uitgefaseerd). De verwachting is dat ISDN aansluitingen voor retail locaties dan overbodig worden.

Conclusie: ISDN2 was en is geen alternatief voor VoB2, ISDN2 aansluitingen die niet voor telefooncentrales zijn bedoeld zullen snel uitsterven.

Overweging 6: Aansluiting en verkeer zijn wel degelijk verschillende markten (hfst 4.3.2.1)

In de zakelijke markt is het heel duidelijk dat de aansluiting en het verkeer er over heen verschillende markten zijn. De aansluitingen zijn soms van twee leveranciers om de zekerheid te hebben dat telefonie kan doorgaan als één van beide leveranciers in storing is. Verkeer wordt vaak ondergebracht bij meerdere partijen, niet noodzakelijk de leverancier van de aansluiting, voor vast, mobiel en buitenlands verkeer. De routing van verkeer kan eenvoudig op korte termijn worden gewijzigd.

Zelfs de consument/kleinzakelijke gebruiker kan nu zijn verkeer leiden via een OTT aanbieder, niet zijnde de breedband leverancier. Maar om kostentechnische redenen (modem, factuur) heeft de breedband leverancier een grote voorsprong met betrekking op het aanbieden van een telefoniedienst op OTT leveranciers. Overigens voor consumenten met een glasvezelaansluiting is de aansluiting ook apart van de diensten, inclusief het telefonieverkeer.

Flat fees (die overigens niet bestaan, er wordt alleen het vaste verkeer naar geografische en vergelijkbare nummers afgekocht) hebben meer te maken met de terminating kosten. In de Verenigde Staten zijn er VoB diensten zoals Google Voice die helemaal gratis zijn naar vaste en mobiele nummers omdat de terminatingkosten vrijwel nihil zijn.

Overigens is het niet juist dat VoB diensten meestal flat fee zijn (note 71, blz 41). Niet van KPN internetbellen, Xs4All, Ziggo, UPC en vele andere. Wel kan vaak voor €10 extra onbeperkt (beperkt door fair use) naar geografische nummers in Nederland worden gebeld, een lucratieve zaak voor de aanbieders. Daarmee vervalt ook een argument van de Marktanalyse in randnummer 154 om aansluiting en verkeer als één markt te zien (even los van het feit dat informatie, voor zover aanwezig, in tabel 2 onjuist is).

Conclusie: Aansluiting en verkeer behoren niet tot dezelfde markt, zeker niet voor de zakelijke gebruiker. Bij de zakelijke gebruiker hoeft het verkeer niet gereguleerd te worden omdat altijd meerdere aanbieders beschikbaar zijn. Hetzelfde geldt voor de consument die gebruik maakt van VoB.

Overweging 6: n*ISDN2, ISDN15, ISDN30 zullen nog lang noodzakelijk zijn voor telefooncentrales

ISDN aansluitingen zullen nog lang noodzakelijk zijn voor telefooncentrales die een lange afschrijvingstijd kennen. IP verbindingen leveren op dit moment niet de besparing op om additionele investeringen te doen in bestaande centrales.

Conclusie: regulering van ISDN aansluitingen is noodzakelijk omdat KPN op veel locaties de enige leverancier is. Regulering conform het voorstel in de Marktanalyse voor ISDN15, ISDN20 en ISDN30 (en ISDN2).

Onvolkomenheden in de Marktanalyse:

- Randnummer 216: de uitspraken van de zakelijke gebruikers in het Roland Berger rapport gelden voor VoIP, niet specifiek over OTT telefonie. Het argument tegen OTT vervalt daarmee.
- Randnummer 154, tabel 2. Het is aantoonbaar onjuist dat 100% van de VoB diensten tevens een flat fee bundel heeft. Waarschijnlijk ligt dit percentage ver onder de C(P)S percentages: het lijkt er op dat weinig bellende gebruikers van C(P)S (zonder flat fee) naar VoB migreren. Mogelijk is deze onjuistheid een gevolg van de onduidelijke uitdrukking 'bundel'. 100% van de VoB telefonie zit in de bundel met breedband maar niet in de flat fee bundel.

Met vriendelijke groet,

Vereniging BTG

C. Tromp